

TAOTLUS ISIKUANDMETE TÖÖTLEMISEKS TEADUSUURINGUS

Juhindudes isikuandmete kaitse seaduse (IKS) paragrahvis 6 sätestatust palun kooskõlastada

Uuringu pealkiri	Rahandusministeeriumi pensioni prognoosimudeli kasutamine ja uue baasandmestiku ettevalmistamine

Kas poliitika kujundamise uuring (IKS § 6 lg 5)	või	X
uuring hõlmab eriliigilisi isikuandmeid ja puudub valdkondlik eetikakomitee (IKS § 6 lg 4)		X
<i>Palume eelmise kahe lahtri puhul valida üks vastavalt õiguslikule alusele, v.a olukorras, kui poliitika kujundamise uuringu puhul puudub valdkondlik eetikakomitee. Kui poliitika kujundamise uuringus töödeldakse eriliiki isikuandmeid, siis täita ka eetikakomitee otsuse lahter.</i>		
Kas isikuandmete töötleja on määranud andmekaitse spetsialisti (sh tema nimi ja kontaktandmed)?		Erik Amann, andmekaitse@rmit.ee ,
Kas on olemas eetikakomitee otsus ¹ ? <i>Kooskõlastuse olemasolul lisada see taotlusele.</i>		Jah
Kas osa uuringust toimub andmesubjekti nõusoleku alusel? <i>Kui jah, siis palume taotlusele lisada nõusoleku vorm või selle kavand ning küsimustik või selle kavand.</i>		Ei

1. Vastutava töötleja üldandmed²	
1.1. Vastutava töötleja nimi, registrikood, aadress ja kontaktandmed (sh kontaktisik) <i>analoogne registrikandega, kontaktisiku e-post, telefon</i>	Rahandusministeerium, 70000272, Suur-Ameerika 1, 15001 Tallinn Harju maakond, Tõnu Lillelaid, tonu.lillelaid@fin.ee , +372 611 3786
1.2. Isikuandmete töötlemiskoha aadress (kui erineb registriandmetest) <i>maja, tänav, asula/linn, maakond, postiindeks</i>	Isikuandmeid töödeldakse Statistikaameti turvalises andmetöötluskeskkonnas.

2. Volitatud töötleja üldandmed³	
2.1. Volitatud töötleja nimi, registrikood, aadress ja kontaktandmed (sh kontaktisik) <i>Aadress analoogne registrikandega, kontaktisiku e-post ja telefoninumber</i>	Statistikaamet, 70000332, Tatari 51, 10134 Tallinn, Ilona Reiljan, andmekaitse@stat.ee , +372 5331 1740, Mudeli arendustöid teeb (Statistikaameti keskkonnas):

¹ IKS § 6 lg 4 - kui uuringus töödeldakse eriliiki isikuandmeid, on vajalik ka eetikakomitee kooskõlastus.

² Vastutav töötleja on uuringu läbiviija (tellija). Juhul, kui vastutav töötleja kasutab uuringu läbiviimisel teisi isikuid ja asutusi, siis on need teised isikud ja asutused volitatud töötlejad.

³ Volitatud töötlejate loetelu peab olema ammendav ehk kõik volitatud töötlejad peavad olema nimetatud. Kui taotluse esitaja on volitatud töötleja, peab taotlusele olema lisatud dokument, kust nähtub, et vastutav töötleja on volitatud töötlejale andnud volituse inspeksioonile taotluse esitamiseks.

	Eesti Rakendusuuringu Keskus CentAR OÜ, 11343217, Rävala pst 11-8, IV korrus, 10143, Tallinn, Janno Järve, , janno.jarve@centar.ee , +372 56 668 440
2.2. Isikuandmete töötlemiskoha aadress (kui erineb registriandmetest) <i>maja, tänav, asula/linn, maakond, postiindeks</i>	Isikuandmeid töödeldakse Statistikaameti turvalises andmetöötluskeskkonnas.

3. Mis on teadusuuringu läbiviimise õiguslik alus? <i>Nimetage õigusakt, mis annab Teile õiguse teadusuuringut läbi viia. Ei piisa viitest IKS § 6-le. Poliitikakujundamise eesmärgil läbiviidava uuringu puhul tuua välja volitusnorm, millest nähtub, et asutus on selle valdkonna eest vastutav. Akadeemilise uuringu korral võib see olla näiteks Teadus- ja arendustegevuse korralduse seadus või teadus- või arendusprojekti avamise otsus, leping vms.</i>	Rahandusministeerium sõlmib Statistikaametiga lepingu, mis annab aluse pensionimudeli kasutamiseks turvalises andmetöötluskeskkonnas. Lisaks sõlmitakse leping, mis võimaldab arendajal (CentAR OÜ, lepingut pole veel sõlmitud) ettevalmistada uuendatud baasandmestiku ja uuendada mudeli käitumuslikke seoseid. Ka see toimub turvalises andmetöötluskeskkonnas. Rahandusministeeriumi põhimääruse § 30¹ punkt 5 kohaselt finantsteenuste poliitika osakond kujundab ja koordineerib finantssektori poliitikat, muu hulgas valmistab ette õigusaktide eelnõusid ning koordineerib nende rakendamist finantsjärelevalve, finantsstabiilsuse, finantskirjaoskuse edendamise, panganduse ja kindlustuse ning muude finantsteenuste, samuti finantsturgudega seotud taristute toimimise ja finantssektorit kaasavate pensioni- ja teiste sotsiaalkindlustusskeemide valdkonnas. Isikuandmete kaitse seaduse §6 kohaselt on lubatud isikuandmete töötlemine teadus- ja ajaloouringu ning riikliku statistika vajadusteks ning lõike 5 kohaselt loetakse teadusuuringuks ka täidesaatva riigivõimu analüüsid ja uuringud, mis tehakse poliitika kujundamise eesmärgil ja nende koostamiseks on täidesaatval riigivõimul õigus teha päringuid teise vastutava või volitatud töötleja andmekogusse ning töödelda saadud isikuandmeid. Lõikest 1 tulenevalt võib isikuandmeid andmesubjekti nõusolekuta teadus- või ajaloouringu või riikliku statistika vajadusteks töödelda eelkõige pseudonüümitud või samaväärset andmekaitse taset võimaldaval kujul ning enne isikuandmete üleandmist teadus- või ajaloouringu või riikliku statistika vajadustel töötlemiseks asendatakse isikuandmed pseudonüümitud või samaväärset andmekaitse taset võimaldaval kujul andmetega. Palumegi võimalust kasutada antud uuringus registreeritud pseudonüümitud andmeid.

4. Mis on isikuandmete töötlemise eesmärk? <i>Kirjeldage uuringu eesmärgi ja püstitatud hüpoteese, mille saavutamiseks on vajalik isikuandmete töötlemine. Palume siin punktis selgitada kogu uuringut, mitte ainult taotluse esemeks olevat osa (näitaks ka nõusoleku alusel toimuvat uuringu osa). Kui osa uuringust toimub nõusoleku alusel, siis palume taotlusele lisada nõusoleku vorm või selle kavand ning küsimustik või selle kavand.</i>

Uuringu „Rahandusministeeriumi pensioni prognoosimudeli arendamine“ raames koostati dünaamiline mikrosimulatsioonimudel pensionisaajate arvu, nende poolt saadavate pensionite erinevate indikaatorite (sh keskmised pensionid pensionite adekvaatsuse näitajad, pensionite ebavõrdsus jt) ning pensionisüsteemi kogukulude ja -tulude prognoosimiseks. Andmete töötlemiseks väljastas AKI 12. aprillil 2023 loa numbriga 2.2.-1/23/5-4 (mida hiljem andmete kasutaja palvel täpsustati, kuna andmevajadus muutus (otsus nr 2.2.-1/23/5-6)).

Tänaseks on mudeli prototüüp valmis, seda on testitud (testimine toimus AKI loa 2.2.-1/24/5-17 alusel) ning testimise tulemusena on mudelit täiendatud. See on valmis kasutusele võtmiseks.

Käesolevaga taotleme luba kahte tegevusega seotud andmetöötlamiseks:

- Esitaks taotleme luba mudeli kasutusse võtmiseks järgmisel viiel aastal.
- Teiseks taotleme luba mudeli baasandmestiku ja mudelis kaustatavate võrrandite regulaarseks uuendamiseks. Mudeli võrrandeid uuendavad edaspidi rahandusministeeriumi ja sotsiaalministeeriumi analüütikud.

Mudeli testimiseks viidi pensionimudeli prototüüp Statistikaametisse. Statistikaameti poolt hallatav mudeli testkeskkond töötab hästi ja sobib mudeli püsivaks kasutamiseks. Seetõttu taotleme käesoleva taotlusega luba mudeli kasutamiseks Statistikaameti

turvalises andmetöötluskeskkonnas (see on sama keskkond, mida kasutati mudeli testimiseks vastavalt AKI loale 2.2.-1/24/5-17). Ka baasandmestiku ettevalmistus ning regulaarne uuendamine on plaanis viia Statistikaametisse. See toimuks samuti Statistikaameti turvalises andmetöötluskeskkonnas. Kuigi tehniline lahendus on sama, pääsevad mudeli kasutajad ligi vaid andmestikule, mis on vajalik mudeli kasutamiseks (baasandmestik). Baasandmestiku ettevalmistamiseks vajalikele andmetele pääseb ligi vaid andmete ettevalmistamisega tegelevad osapooled - CentAR (lepingut pole veel sõlmitud) ja Statistikaamet. Kui baasandmed on ette valmistatud, võimaldab Statistikaameti mudeli kasutajatele juurdepääsu uuele baasandmestikule.

Rahandusministeerium arendas pensionimudeli välja selleks, et koostada regulaarselt pikaajalisi pensionisüsteemi prognoose. Nüüd soovitakse mudel täpselt samal eesmärgil ka kasutusele võtta. Järgneval viie aasta suuremad analüüsitöö osad on järgmised (igal osal on oma eesmärk ja kestus):

- 1) **Koostada Eesti pensionisüsteemi jätkusuutlikkuse analüüs.** Analüüsikohustus tuleneb riikliku pensionikindlustuse seadusest, mille kohaselt tuleb pensionisüsteemi põhjalikult analüüsida iga viie aasta järel. Analüüsis prognoositakse mudeli abil Eesti pensionisüsteemi kuni aastani 2100 ning tehakse ka erinevaid stsenaariumianalüüse.
Ajaperiood: 09.2025 - 12.2026
- 2) **Toetada 2027. aasta Riigikogu valimiste eelset ja järgset poliitikakujundamist,** pakkudes erakondadele ja avalikkusele analüütilist infot valimislubaduste mõjust pensionisüsteemile. 2027. aasta alguses toimuvad järgmised Riigikogu korralised valimised. Soovime ka kõnealust valimisprotsessi analüütilise infoga toetada.
Ajaperiood: 09.2026.09-04.2027
- 3) **Toetada õigusloomeprotsessi, hinnates pensionimudeliga erinevaid pensionisüsteemi muudatuste mõjusid.** Mudeliga on võimalik hinnata muudatusi nii I, II kui ka III sambas. Peamiselt puudutab see Riikliku pensionikindlustuse seaduse (sotsiaalministeerium) ja Kogumispensionite seaduse (rahandusministeerium) muudatusi.
Ajaperiood: 09.2025-09.2030
- 4) **Koostada Euroopa Komisjonile rahvastiku vananemise raport.** Kõik liikmesriigid teevad sellise raporti koos pikaajaliste pensioniprognosidega iga kolme aasta järel. Raporti üheks oluliseks osaks on erinevad prognoosid (sh stsenaariumid) kuni aastani 2070.
Ajaperiood: 01.2026 - 12.2026

5. Selgitage, miks on isikut tuvastamist võimaldavate andmete töötlemine vältimatult vajalik uuringu eesmärgi saavutamiseks.

Pseudonümiseeritud isikuandmete töötlemine on mikrosimulatsioonimudelite kasutamisel mõõdapääsmatu, sest selle mudeli-tüübi puhul on simulatsiooni lähtekohaks baasandmestik (antud juhul (punkt a) 2022. aasta rahvastik neid kirjeldavate tunnustega, mida soovime punktis b) nimetatud tegevuste raames uuendada) ning mudelit ei ole võimalik ilma baasandmestikuta kasutada. Ka mudelis kasutatavate seoste ja baasandmestiku ümberhindamine on mõõdapääsmatu, sest ainult nii on võimalik tagada, et mudel on kooskõlas Eesti viimaste sotsiaaldemograafiliste arengutega.

Pensionimudel kui mikrosimulatsioonimudel ei ole unikaalne, lisaks sellele on Eestis kasutusel ka teisi mikrosimulatsioonimudeleid, näiteks Statistikaameti majutatud EUROMOD, mida kasutatakse maksude ja toetuste mõju analüüsimiseks leibkondade sissetulekutel.

6. Selgitage ülekaaluka huvi olemasolu.

Eesti 2035 toob välja vajaliku muudatusena rahva kestlikkuse, tervise ja sotsiaalkaitsevaldkonnas sotsiaalkaitse korralduse uuendamise, arvestades ühiskondlikke muutusi ning tagades pensionisüsteemi jätkusuutlikkuse ja pensionäride heaolu. Strateegia üheks aluspõhimõtteks on, et Eestis tehakse teadmistepõhiseid otsuseid ning lahendusteede valikul eelistatakse mõjusaid ja uuenduslikke lähenemisviise⁴. Sellest tulenevalt vajavad nii Rahandusministeerium kui Sotsiaalministeerium oma töös riiklikku pensionimudelit ja selle väljundit pensionipoliitika kujundamisel ja pensionisüsteemi trendide (kulud, pensionisuurus jm) prognoosimisel. Pensionisüsteemi muudatused on väga pikaajalised nii mõju tekkimise hetke kui kestvuse vaates. Seepärast on äärmiselt oluline, et riigil oleksid maksimaalselt head tööriistad pensionisüsteemi prognoosimiseks.

Seni Eestis kasutatavates pensioni prognoosimudelites tehakse prognoosid gruppide (kohortide) tasandil, mitte isiku tasandil nagu mikrosimulatsioonimudel. See ei võimalda hinnata pensionite ebavõrdsuse näitajaid, mis on nii praegu kui tulevikus vajalikud indikaatorid. Uuringu raames koostatud mikrosimulatsioonimudel võimaldab leida ka jaotuslikke ja ebavõrdsuse indikaatoreid. Mudelit on testitud ning see on osutunud väärtuslikuks instrumendiks Eesti pensionisüsteemi analüüsimisel. Nüüd on aeg see kasutusse võtta. Mudeli alusel saab teha teadmistepõhiseid, andmetele tuginevaid poliitikaotsuseid.

Rahandusministeeriumi põhimääruse §30¹ lg 5 kohaselt on finantsteenuste poliitika osakonna ülesandeks kujundada ja koordineerida finantssektori poliitikat, muu hulgas valmistab ette õigusaktide eelnõusid ning koordineerib nende rakendamist

⁴ Eesti 2035 strateegia materjalid, lk 15 ja 23: <https://valitsus.ee/media/4022/download>

finantsjärelevalve, finantsstabiilsuse, finantskirjaoskuse edendamise, panganduse ja kindlustuse ning muude finantsteenuste, samuti finantsturgudega seotud taristute toimimise ja finantssektorit kaasavate **pensioni- ja teiste sotsiaalkindlustusskeemide valdkonnas**. Käesolev projekt on vajalik Rahandusministeeriumi põhimäärusest tulenevate ülesannete täitmiseks.

7. Selgitage, kuidas tagate, et isikuandmete töötlemine ei kahjusta ülemääraselt andmesubjekti õigusi ega muuda tema kohustuste mahtu.

Vajadusel loetleda täiendavaid kaitsemeetmeid privaatsuse riive vähendamiseks.

Andmete töötlemiseks kasutatakse Statistikaameti turvalist andmetöötluskeskkonda⁵. Mudeli testimiseks sõlmiti Rahandusministeeriumi ja Statistikaamet vahel leping. Sama lahendust plaanime kasutada ka nüüd.

Statistikaameti teadlaste keskkonda paigutatud andmeid hoitakse Statistikaameti serveris ning mudeli testijatel ja kasutajatel on ligipääs andmetele ainult Statistikaameti turvalise kaugühenduse teel. Andmeanalüüsiks kasutatakse statistikatarkvara R, mikrosimulatsioonide käitamise tarkvara LIAM2 ja tabelarvutustarkvara MS Excel.

Andmestikes **ei sisaldu andmeid, mis võimaldavad isikut otseselt tuvastada** (st baasandmestiku ettevalmistajate ega mudeli kasutajate kätte ei satu inimeste isikukoodid ega nimed). Turvalisse andmetöötluskeskkonda pääseb vaid piiratud arv mudeli kasutamise ja baasandmestiku ettevalmistamisega tegelevaid inimesi, kellega Rahandusministeerium ja Statistikaamet sõlmib andmetöötluslepingud ja/või konfidentsiaalsuskohustused. Mudeli kasutajad ja arendajad (baasandmestiku uuendajad) pääsevad ligi erinevatele andmestikele – kasutajad baasandmestikule ning arendajad mudeli baasandmestiku uuendamiseks vajalikele andmete (ja loomulikult ka baasandmestikule, mis selle tulemusena tekib).

Mudeli kasutajateks on analüütikud nii Rahandusministeeriumist (uuringu tellija) kui Sotsiaalministeeriumist. Sotsiaalministeerium ei ole küll uuringu tellija, kuid teadustöö väljundi kasutamine on oluline neile valdkondliku poliitika paremaks kujundamiseks, mistõttu on Rahandusministeerium Sotsiaalministeeriumi analüütikuid kaasanud läbivalt kogu teadusprojekti kestel.

Turvalisse andmetöötluskeskkonda sisenemiseks kasutatakse nii paroole kui ID-kaardiga identifitseerimist⁶. Mudeli kasutajate poolt keskkonnast välja viidavad väljundid (raportid, tabelid, joonised) peavad olema agregeeritud ja tagatakse, et üksikisikud pole ei otseselt ega kaudselt tuvastatavad. Vastavad nõuded kajastatakse andmetöötluslepingutes.

Mudeli kasutamise ja regulaarse uuendamise eesmärgiks on pensionisüsteemi analüüs, selle põhjal ei langetata (ega saagi langetada) administratiivotsuseid üksikindiviidi kohta. Isikuandmete töötlemine ei kahjusta andmesubjekte, kuna see ei oma mõju isikutele (kelle andmeid koondatakse) ning andmete töötlus ja analüüs toimub pseudonümiseeritud andmetega ning töötlejal puudub võimalus andmeid isikustada.

8. Kuidas toimub andmete edastamine isikuandmete allikalt teadusuuringu läbiviijani? Sealhulgas palume välja tuua milliseid töötlussüsteeme ja/või keskkondi (sh pilveteenus) isikuandmete (sh pseudonüümitud) töötlemiseks kasutatakse ning millises riigis⁷ asuvad töötlussüsteemide/pilveteenuse pakkuja serverid.

Andmete töötlemiseks kasutatakse Statistikaameti turvalist andmetöötluskeskkonda⁸. Andmed paiknevad Statistikaameti serverites.

9. Loetlege isikute kategooriad, kelle andmeid töödeldakse ning valimi suurus.

Inimeste rühmad, keda uurida kavatakse ning kui palju neid on.

⁵ Statistikaameti teadlaste keskkond [Konfidentsiaalsete andmete kasutamise juhend](#) | [Statistikaamet](#).

⁶ Teadlaste keskkonda sisselogimine: <https://www.stat.ee/et/uudised/teadlaste-keskkonda-logimine-muutub-id-kaardi-pohiseks>

⁷ Isikuandmete edastamine on lubatud üksnes sellisesse riiki, millel on piisav andmekaitse tase (Euroopa Liidu liikmesriigid; Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga ühinenud riigid; riigid, mille isikuandmete kaitse tase on Euroopa Komisjoni poolt hinnatud piisavaks). Kui kasutatava keskkonna server ei asu piisava andmekaitsetasemega riigis, saab isikuandmete edastamine toimuda isikuandmete kaitse üldmääruse (IKÜM) artiklite 44-50 alusel. Täiendav teave: <https://www.aki.ee/isikuandmed/andmetootlejale/isikuandmete-edastamine-valisriiki>. Kui kasutatava keskkonna server asub riigis, mis ei ole piisava andmekaitse tasemega, tuleb täita ka taotluse punkt 12. Edastamine tähendab ka isikuandmete hoidmist serveris.

⁸ Statistikaameti teadlaste keskkond [Konfidentsiaalsete andmete kasutamise juhend](#) | [Statistikaamet](#).

Kõik Eesti elanikud alates 1.01.2016 (igal aastal elab Eestis ca 1,4 mln inimest).

9.1. Tooge välja periood, mille kohta isikuandmete päring tehakse.

Päringu alguspunktiks on 1.01.2016. Lõpp-punkt on 31.12.2029. Lõpp-punkt on tulevikus, sest soovitakse iga 1-2 aasta järel järgmise viie aasta jooksul andmeid uuendada. . Baasandmestiku esmakordse uuendamise hetkel on selleks 1.01.2025.

9.2. Loetlege töödeldavate isikuandmete koosseis.

Tuua detailselt välja, milliseid isikuandmeid töödeldakse (nt ees- ja perenimi, isikukood, e-posti aadress jne) ning põhjendus, miks just neid andmeid on uuringu eesmärgi täitmiseks vaja. Vajadusel esitada taotluse lisana (nt tabelina).

Töödeldavate isikuandmete koosseis on toodud taotluse lisades 1 ja 2.

9.3. Loetlege isikuandmete allikad.

Nimetage konkreetsed isikuandmete allikad (nt registrid, küsitluslehed jne), kust isikuandmeid saadakse.

Uuringus kasutatakse riiklikus statistika tegemiseks Statistikaametisse kogutud andmeid. Andmeid pärinevad järgmistest registritest:

- Rahvastikuregister (vastutav töötleja Siseministeerium)
- Sotsiaalkaitse infosüsteem (Sotsiaalkindlustusamet)
- Eesti Hariduse Infosüsteem (Haridus- ja Teadusministeerium)
- Pensioniregister (AS Pensionikeskus)

Lisaks AS Pensionikeskusest juba praegu Statistikaametile edastatavatele andmetele tuleb AS Pensionikeskusest juurde küsida täiendavaid andmeid (vt lisa 2 täpsema andmekoosseisu kohta). Andmepäringu teeb Statistikaamet ning andmehõive saab olema regulaarne (üheaastase intervalliga).

9.4. Kas andmeandjatega (andmekogu vastutava töötlejaga) on konsulteeritud ning nad on valmis väljastama uuringu eesmärgi saavutamiseks vajalikud andmed?

Jah.

10. Kas kogutud andmed pseudonümiseeritakse või anonümiseeritakse? Mis etapis seda tehakse? Kes viib läbi pseudonümiseerimise või anonümiseerimise (vastutav töötleja, volitatud töötleja, andmeandja vms)?

Kui andmeid ei pseudonümiseerita, siis selgitada, miks seda ei tehta.

Nii baasandmestik kui selle uuendamiseks kaustatavad andmestikud on pseudonümiseeritud. Andmed pseudonümiseerib Statistikaamet.

10.1. Loetlege pseudonümiseeritud andmete koosseis.

Kogu lisades 1 ja 2 toodud andmestik.

10.2. Kirjeldage pseudonümiseerimise protsessi ja vahendeid.

Kui kasutatakse koodivõtit, siis tuua välja, kes koodivõtit säilitab ja kui kaua säilitab.

Statistikaameti enda kokku pandud andmed on juba pseudonüümitud. Pseudonüümiseerimise võtit säilitatakse tähtajatult. Käesoleva uuringu jaoks ei looda uut koodivõtit, vaid kasutatakse olemasolevat.

10.3. Tooge välja pseudonümiseeritud andmete säilitamise aeg ja põhjendus.

Kui andmeid ei pseudonümiseerita, siis tuua välja andmete kustutamise tähtaeg.

Vähemalt kvartali ja aasta täpsusega.

Soovime mudeli kasutamiseks (vastavalt punktile 4) ja selle baasandmestiku ning käitumuslike seoste regulaarseks uuendamiseks (üheaastase intervalliga) luba 5 aastaks (III kv 2030). Pärast tähtaja möödumist on plaanis taotleda uus luba.

11. Kas andmesubjekti teavitatakse isikuandmete töötlemisest? <i>Jah/ei</i>	Ei
11.1. Kui vastasite ei, siis palun põhjendage⁹	Isikuandmete töötlemine on ette nähtud seaduses, välislepingus või Euroopa Liidu Nõukogu või Euroopa Komisjoni otsekohtalduvas õigusaktis. Andmesubjekti personaalne teavitamine ei ole võimalik/põhjendatud: - andmete töötlemine ei kahjusta andmesubjekti huve, sest väljund on teaduslik üldistus. - andmesubjektide kontaktandmed ei ole andmete töötlejale kättesaadavad ning pärast pseudonümiseerimist pole võimalik määratleda Rahandusministeerium informeerib avalikust isikuandmete töötlemise asjaoludest spetsiaalselt selleks otstarbeks loodud rahandusministeeriumi kodulehekülje alamlehel, mis on kättesaadav selle lingi vahendusel: https://fin.ee/privaatsussatted Sotsiaalministeerium informeerib avalikust käimasolevatest uuringutest spetsiaalselt selleks otstarbeks loodud Sotsiaalministeeriumi kodulehekülje alamlehel, mis on kättesaadav selle lingi vahendusel: https://sm.ee/uudised-ja-pressiinfo/uuringud-ja-statistika/kaimasolevad-uuringud
11.2. Kui vastasite jah, siis kirjeldage, kuidas teavitatakse.	
11.3. Kust on leitavad andmekaitsetingimused¹⁰?	https://fin.ee/privaatsussatted

12. Kas isikuandmeid edastatakse kolmandatesse riikidesse¹¹ <i>Jah/ei. Kui vastate küsimusele jah, siis täita ka järgnevad lahtrid.</i>	Ei.
12.1. Loetlege riigid, kuhu isikuandmeid edastatakse.	
12.2. Milliseid lisakaitsemeetmeid kasutatakse?	

Kinnitan, et taotluses esitatud andmed vastavad tegelikkusele.

(allkirjastaja ees- ja perenimi)¹²

(allkiri ja kuupäev)

⁹ Isikuandmete töötlemisest teavitamise kohustus tuleneb IKÜM-st, teavitamata jätmine on põhjendatud väga erandlikel juhtudel.

¹⁰ IKÜM-i kohaselt tuleb andmesubjektile esitada isikuandmete töötlemise kohta teave ehk nn andmekaitsetingimused, mis peavad vastama IKÜM art 12 – 14 sätestatule.

¹¹ Isikuandmete edastamine on lubatud üksnes sellisesse riiki, millel on piisav andmekaitse tase (Euroopa Liidu liikmesriigid; Euroopa Majanduspiirkonna lepinguga ühinenud riigid; riigid, mille isikuandmete kaitse tase on Euroopa Komisjoni poolt hinnatud piisavaks). Isikuandmete nn kolmandatesse riikidesse edastamine toimub IKÜM artiklite 44-50 alusel. Täiendav teave: <https://www.aki.ee/isikuandmed/andmetootlejale/isikuandmete-edastamine-valisriiki>.

¹² Taotluse saab allkirjastada vaid isik, kellel on vastava asutuse/ettevõtte esindusõigus või teda on volitatud taotlust esitama. Kui allkirjastaja on volitatud taotlust esitama, siis esitada volitust tõendav dokument (volikiri, leping vms).

Taotluse lisad¹³:

Lisa 1: <i>Seaduse alusel loodud valdkonnapõhise eetikakomitee seisukoht (juhul, kui on olemas)</i>	
Lisa 2: <i>Hankeleping ja/või tehniline kirjeldus</i>	
Lisa 3: <i>Nõusoleku võtmise vorm või selle kavand</i>	
Lisa 4: <i>Küsimustik või selle kavand</i>	

---

¹³ Kui nimetatud lisasid ei ole, siis palume need kustutada.